

کانون وکلای

شماره ۴۱

فروردین و اردیبهشت ماه ۱۳۳۴

سال هفتم

تصویب لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری

بموجب طرح قانونی مصوب آبان ۱۳۳۳ کلیه لوایح قانونی آقای دکتر مصدق (نائیه از اختیارات حاصله از ماده واحده مصوب مرداد ۱۳۳۱ و ماده واحده تمدیدی آن مصوب بهمن ماه ۱۳۳۱) باین نظر که برخلاف قانون اساسی بود الغاء گردید .

طرح مزبور مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره بود که طبق آن دولت مکلف شده بود ادامه اجرای هر یک از آن لوایح را که ضروری دانست ظرف پانزده روز بهر یک از مجلسین تقدیم نماید که کمیسیونهای مربوطه مجلسین ارجاع شود :

کمیسیونهای مزبور نیز مکلف شده بودند با رعایت ماده ۴ آئین نامه مشترک مجلسین ظرف مدت سه ماه آن لوایح را مورد رسیدگی قرار دهند .

مقررات فعلی لوایح تقدیمی مزبور تا اظهار نظر نهائی کمیسیون مشترک مجلسین موثنا قابل اجرا است ولی لوایحی را که کمیسیون مشترک رد نماید تا تصویب نهائی مجلسین قابل اجرا نخواهد بود .

از جمله لوایحی که وزارت دادگستری پیشنهاد نمود یکی لایحه قانونی استقلال

کانون وکلای دادگستری بود که پیوست نامه شماره $\frac{۳۴۷۹۶}{۳۳۳/۱/۶}$ تقدیم و نظر بتبصره ماده واحده فوق الذکر ادامه اجرای آنرا ضروری دانست .

لایحه مزبور بنوبه خود مورد شور و تعاطی افکار کمیسیون محترم و مشترک مجلسین واقع شده با اضافات و اصلاحاتی بمنظور تکمیل آن و رعایت مصالح که بحث در آن باینده محول میشود) تصویب نمودند .

رونوشت لایحه تصویب شده مزبور حسب معمول در تاریخ ۲۳/۱۲/۲۶ بوزارت دادگستری و از آن مقام در ۳۴/۱/۲۶ بکانون وکلای دادگستری ابلاغ گردیده است .

بدیهی از اولیاء محترم وزارت دادگستری که اولین مقام منحصراً تشخص لزوم استقلال کانون وکلای دادگستری هستند و نیز از کمیسیون

محترم و مشترك مجلسین که اکثریت اعضاء آن از میرزین رجال محترم کشور و قضاة عالمقام و همکاران محترم و مطلع ترکیب و تشکیل یافته عموماً واقف باوضاع اجتماعی دنیای امروز و علاقمند بحسن جریان امور قضائی و صیانت حقوق میباشند جز این انتظاری نمیرفت .

تصویب این لایحه در حقیقت نخستین قدمی است که از طرف دستگاه قانون گذاری مملکت در راه تضمین آزادی حق دفاع و مصونیت مدافعین این حق برداشته شده و بر اثر آن رجاء و ائق حاصل است که بزودی از تصویب نهائی مجلسین نیز بگذرد .

اینک باسپاسگذاری از مقامات فوق و ذوات محترم فوق الذکر متن مصوب لایحه قانونی مزبور (که در تاریخ ۱۶ فروردین ۱۳۳۴ در شماره ۲۹۵۷ سال یازدهم روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران انتشار یافته است) ذیلاً درج میگردد :

شماره ۳۱۶۵۸
۳۳/۱۱/۲۶

تصویبنامه

وزارت دادگستری

۳۳۱۲۲۶

شماره ۳۱۶۵۸

وزارت دادگستری

لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری که بموجب قانون الغاء کلیه لوایح مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات در تاریخ پنجم اسفند ماه ۳۳ بتصویب کمیسیونهای مشترك مجلسین رسیده و تا تصویب نهائی مجلسین موقتاً قابل اجرا میباشد ذیلاً ابلاغ میگردد :

لایحه استقلال کانون وکلای دادگستری

ماده ۱ - کانون وکلای دادگستری مؤسسه ایست مستقل و دارای شخصیت حقوقی که در مقرر دادگاه استان تشکیل میشود .

در نقاطی که تا این تاریخ کانون وکلا وجود ندارد تشکیل کانون مشروط باین است که در آن حوزه حداقل ۶۰ نفر وکیل دادگستری بشغل وکالت اشتغال داشته باشند و تا وقتی که عده وکلای نصاب مزبور نرسیده وکلای آن حوزه تابع مقررات و نظامات کانون وکلای مرکز خواهند بود .

کانون وکلای دادگستری از قسمتهای ذیل تشکیل میشود :

الف - هیأت عمومی .

ب - هیأت مدیره .

ج - دادرسی انتظامی وکلاء .

د - دادگاه انتظامی وکلاء .

تصویب لایحه قانونی استقلال کانون وکلاء دادگستری

ماده ۲ - کانون وکلاء هر محل بوسیله هیأت مدیره اداره خواهد شد هیأت مدیره کانون وکلاء مرکز از ۱۲ نفر عضو اصلی و شش نفر عضو علی‌البدل تشکیل میشود و در سایر مراکز دادگاههای استان مرکب از ۵ نفر عضو اصلی و ۳ نفر عضو علی‌البدل خواهد بود. هیأت مدیره عهده دار اداره امور مربوط بکانون بوده و رئیس هیأت سمت ریاست کانون را دارد و نماینده قانونی کانون در کلیه مراجع رسمی است رئیس کانون کلیه اعمال اداری و حقوقی کانون را انجام خواهد داد.

تبصره - بقاء عضو هیأت مدیره مشروط بر اینست که محل اقامت وکیل منتخب در تمام مدت عضویت در مرکز همان استان باشد.

ماده ۳ - هیأت عمومی کانون وکلاء هر استان از وکلایی که در آن حوزه اشتغال بوکالت دارند و حائز شرایط زیر باشند تشکیل میشود و هر دو سال یکبار برای انتخاب اعضاء هیأت مدیره تشکیل جلسه میدهد.

وکلائی که واجد شرایط زیر باشند میتوانند در انتخابات اعضاء هیأت مدیره کانون شرکت نمایند.

الف - وکلاء پایه یک و دو دادگستری مشروط بر اینکه :

۱ - محکومیت انتظامی از درجه ۴ به بالا نداشته باشند .

۲ - در حال تعلیق از وکالت نباشند .

ماده ۴ - اعضاء هیئت مدیره کانون وکلاء از بین وکلاء پایه یک هر حوزه که واجد شرایط زیر باشند برای مدت ۲ سال انتخاب میشوند :

الف - لااقل ۳۵ سال داشته باشند .

ب - لیسانس حقوق بوده و لااقل ده سال سابقه وکالت یا قضاوت داشته باشند بشرط آنکه ۵ سال سابقه وکالت پایه یک داشته باشند .

ج - وکلایی که فاقد دانشنامه لیسانس میباشند در صورتی میتوانند انتخاب شوند که دارای مدت ۲۰ سال سابقه وکالت و یا بیست سال سابقه وکالت و قضاوت باشند بشرط آنکه ۵ سال از مدت مزبور سابقه وکالت پایه یک داشته باشند .

د - محکومیت انتظامی بالاتر از درجه ۴ نداشته باشند .

ه - سوء شهرت نداشته باشند .

تبصره - رئیس و اعضاء هیئت مدیره کانون وکلاء روسا و اعضاء دادگاه های انتظامی وکلاء دادرمان و دادیاران دادرسی انتظامی وکلاء نباید عضویت احزاب ممنوعه را داشته باشند و در صورت تخلف دادگاه عالی انتظامی قضات آنها را محرومیت از عضویت هیئت مدیره و دادگاه و دادرسی انتظامی وکلاء محکوم خواهد کرد دادگاه عالی انتظامی قضات مکلف است بمحض اطلاع بموضوع رسیدگی کند رأی دادگاه قطعی است .

ماده ۵ - هیئت مدیره کانون وکلای مرکز از بین اعضاء خود یک نفر رئیس و دو نفر نایب رئیس و دو منشی و دو بازرس برای محفی برای مدت یکسال انتخاب

تصویب لایحه قانونی استقلال کانون وکلاء دادگستری

مینماید و در سایر حوزه‌ها هیئت مدیره مرکب از یک رئیس و یک نایب رئیس و یک منشی و یک بازرس خواهد بود .

ماده ۶ - وظائف کانون وکلاء بقرار زیر است :

الف - دادن پروانه وکالت بدوطلبانی که واجد شرایط قانونی باشند .

ب - اداره امور راجع بوکالت دادگستری و نظارت بر اعمال وکلا و کارگشایان .

ج - رسیدگی بتخلف و تعقیب انتظامی وکلا و کارگشایان دادگستری بوسیله دادسرا و دادگاه انتظامی وکلاء .

د - معاضدت قضائی .

ه - فراهم آوردن وسائل پیشرفت علمی و عملی وکلاء .

ماده ۷ - از تاریخ اجراء این قانون فقط بکسانی پروانه وکالت داده میشود

که ازدانشکده های حقوق داخله یاخارجہ دارای دانشنامہ لیسانس باشند . اشخاص مزبور پس از اخذ پروانه وکالت مکلف هستند لااقل یکسال بکارآموزی اشتغال ورزند پس از اختیار و قبول آنان پروانه وکالت بایه یک داده میشود .

ماده ۸ - باشخاص زیر پروانه وکالت درجه اول ازطرف کانون وکلاء داده میشود .

الف - کسانیکه دارای ده سال متوالی یاپانزده سال متناوب سابقه خدمات قضائی بوده و لااقل پنج سال ریاست و یا عضویت دادگاه داشته باشند و سلب صلاحیت قضائی از آنها از طرف دادگاه عالی انتظامی قضات نشده باشد .

ب - کسانیکه دارای دانشنامہ لیسانس بوده و پنج سال سابقه خدمات قضائی داشته باشند و سلب صلاحیت قضائی از طرف دادگاه عالی انتظامی از آنها نشده باشد .

ج - نمایندگان هریک از مجلسین که علاوه از عضویت کمیسیون دادگستری سابقه تدریس دردانشکده حقوق داشته و یا حداقل بیست سال در دوائر وزارت دادگستری و یا ثبت اسناد انجام وظیفه اداری نموده باشند بشرط آنکه از تاریخ تصویب این قانون ظرف مدت دو ماه درخواست صدور پروانه نمایند .

تبصره - کسانیکه دارای دانشنامہ لیسانس بوده دو سال سابقه خدمت قضائی داشته باشند از انجام دوره کارآموزی معاف میباشند ولی در اینمورد مدت انتظار خدمت از لحاظ اخذ پروانه وکالت جزء خدمت محسوب نمیشود .

ماده ۹ - کسانیکه تا این تاریخ دارای پروانه وکالت بوده و سلب صلاحیت از آنان نشده وکیل دادگستری شناخته میشوند .

ماده ۱۰ - باشخاص زیر اجازه وکالت داده نمیشود :

۱ - اتباع خارجه .

۲ - قضات مستخدمین دولتی وبلدی و مملکتی و بنگاههایی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن متعلق بدولت است درحین اشتغال بخدمت بااستثنای استادان دانشکده حقوق که اشتغال بتدریس در یکی از شعب حقوقی دارند درصورت اجازه شورای دانشگاه .

تصویب لایحه قانونی استقلال کانون وکلاء دادگستری

۳ - محجورین و همچنین کسانی که سن آنها کمتر از ۲۰ سال باشد .

۴ - محکومین بانفصال ابد از خدمات دولتی .

۵ - اشخاص مشهور بفساد اخلاق و تجاهر باستعمال مسکر و افیون و اعمال منافی عفت .

۶ - محکومین بجنایت مطلقاً و محکومین بجنحه هائی که منافی با امانت و عفت و شئون و کالت است بتشخیص هیئت مدیره کانون و بآنکه بموجب قانون مستلزم محرومیت از بعضی حقوق اجتماعی است .

۷ - کسانی که باتهام و ارتکاب جنایت یا جنحه های مذکور در ماده فوق تحت محاکمه هستند .

۸ - اشخاصیکه طبق حکم محکمه از وکالت محروم شده اند .

ماده ۱۱ - وکلائی که تقاضای ترفیع مینمایند باید علاوه بر شرایط مقرر قانونی گواهی حسن انجام وظیفه و کالتی بترتیبی که ذیلاً درج میگردد اخذ نمایند .

در نقاطی که محل اقامت وکیل دادگاه بخش یا شهرستان تشکیل گردیده گواهی مزبور باید بتصدیق رئیس دادگاههای مزبور و دادستان شهرستان یا قائم مقام آنان برسد و در صورتیکه اقامتگاه وکیل در مرکز استان باشد گواهی مزبور باید علاوه بر تصدیقات مذکور بگواهی رئیس کل دادگاههای استان و دادستان استان برسد .

تبصره - مقامات قضائی فوق در صورت احتیاج پس از استعلام از دوائر تابعه مبادرت بصدور گواهی مینمایند .

ماده ۱۲ - در صورتیکه وکیل دادگستری یا زوجه او با دادرس یا دادستان یا دادیار یا بازپرس قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم از طبقه دوم داشته باشد مستقیماً یا با واسطه از قبول وکالت در آن دادگاه یا نزد آن دادستان یا دادیار یا بازپرس ممنوع است .

ماده ۱۳ - دادرسی انتظامی وکلاء مرجع رسیدگی بتخلفات وکلاء و کارگشایان دادگستری و تعقیب آنان بوده و از دادستان و عده لازم دادیار که از طرف هیئت مدیره کانون برای مدت دو سال برای مخفی انتخاب میشوند تشکیل میگردد .

دادرسی انتظامی وکلاء پس از رسیدگی بتخلفات و شکایات در صورتیکه عقیده بر تخلف داشته باشد کیفرخواست صادر میکنند و در غیر اینصورت قرار منع تعقیب خواهد داد قرار منع تعقیب از طرف شاکی و رئیس کانون ظرف مدت ده روز پس از ابلاغ با رعایت مسافت طبق قانون آئین دادرسی مدنی قابل شکایت در دادگاه های انتظامی وکلاء خواهد بود. در صورتیکه دادگاه انتظامی وکلاء قرار منع تعقیب را صحیح ندانست بموضوع رسیدگی کرده و حکم مقتضی صادر مینماید .

ماده ۱۴ - رسیدگی بتخلفات وکلاء و کارگشایان دادگستری بعهده دادگاه انتظامی وکلاء است دادگاه مزبور از ۳ نفر وکیل درجه ۱ بانتخاب هیئت مدیره کانون برای مدت دو سال تعیین میگردد تشکیل میشود و برای مدت مزبور هیئت مدیره دو نفر عضو علی البدل از بین وکلاء پایه ۱ انتخاب مینماید که در مورد غیبت یا معذورت اعضا اصلی در دادگاه انتظامی شرکت نمایند مجازات های درجه ۱ و ۲ و ۳ نسبت بوکیل مورد تعقیب قطعی

تصویب لایحه قانونی استقلال کانون وکلاء دادگستری

است ولی شاکه خصوصی که تعقیب بموجب شکایت او بعمل آمده از کلیه آراء صادره و همچنین دادرسی انتظامی وکلاء و رئیس کانون از حکم برائت و از مجازاتهای درجه ۴ به بالا میتوانند ظرف مدت ده روز پس از ابلاغ بارعایت مسافت طبق قانون آئین دادرسی مدنی تقاضای تجدیدنظر نمایند. مرجع تجدیدنظر دادگاه عالی انتظامی قضات بوده و رأی دادگاه مزبور قطعی است.

ماده ۱۵ - در صورتیکه رئیس دادگاه یادادستان شهرستان و یا رئیس دادگاه استان یادادستان تخلفی از وکیل مشاهده نمایند که قابل تعقیب باشد باید مراتب را کتباً بدادسرای انتظامی وکلاء اطلاع دهند در صورتیکه دادرسی مزبور موضوع را قابل تعقیب تشخیص دهد پرونده را بصدور کیفرخواست بدادگاه انتظامی وکلاء ارجاع میکند و در غیر اینصورت نظر خود را با ذکر دلیل بدادستان استان اطلاع میدهد و اگر دادستان مزبور بنظر دادرسی انتظامی وکلاء تسلیم نشد راساً از دادگاه انتظامی وکلاء رسیدگی بموضوع را تقاضا مینماید.

ماده ۱۶ - هرگاه وزیر دادگستری بجهتی از جهات وکیلی را قابل تعقیب دانست میتواند از دادگاه انتظامی وکلاء با ذکر دلایل امر تقاضای رسیدگی نماید و نیز در صورتیکه بحکم دادگاه مزبور تسلیم نباشد میتواند تقاضای تجدیدنظر کند.

ماده ۱۷ - از تاریخ اجرای این قانون هیچ وکیلی را نمیتوان از شغل وکالت معلق یا ممنوع نمود مگر بموجب حکم قطعی دادگاه انتظامی.

ماده ۱۸ - در صورتیکه وزیر دادگستری یا رئیس هیئت مدیره کانون وکلاء بجهتی از جهات اشتغال وکیل مورد تعقیب را بکار وکالت مقتضی نداند میتواند از دادگاه انتظامی وکلاء تعلیق موقت او را بخواهد و دادگاه موظف است در جلسه خارج از نوبت باین درخواست رسیدگی نموده و در صورتیکه رأی بر تعلیق صادر شود این رأی قابل اجرا خواهد بود و همچنین در صورت درخواست ۶ نفر از اعضای هیئت مدیره کانون رئیس کانون مکلف است از دادگاه تقاضای تعلیق وکیل مورد تعقیب را بنماید. از رأی مزبور وکیل معلق میتواند تقاضای تجدیدنظر نماید و نیز از رأی عدم تعلیق وزیر دادگستری یا رئیس کانون وکلاء حق تقاضای تجدیدنظر دارند دادگاه عالی انتظامی قضات بکلیه این درخواست ها خارج از نوبت رسیدگی نموده و رأی دادگاه مزبور قطعی است.

ماده ۱۹ - میزان حق الوکاله در صورتیکه قبلاً بین طرفین توافق نشده باشد طبق تعرفه ای است که با پیشنهاد کانون و تصویب وزیر دادگستری تعیین خواهد شد و در قبالت اشخاص ثالث این تعرفه معتبر خواهد بود مگر در صورتیکه قرارداد حق الوکاله کمتر از میزان تعرفه وکالتی باشد.

ماده ۲۰ - هرکس نسبت بوکیل دادگستری در حین انجام وظیفه وکالتی یا بسبب آن توهین نماید بجهت تأدیبی از پانزده روز الی سه ماه محکوم خواهد گردید.

ماده ۲۱ - در مواردیکه وزیر دادگستری در امور مربوطه بوظائف یکی از افراد هیئت مدیره کانون و یادادستان و دادستان دادگاه انتظامی وکلاء تخلفی مشاهده نماید رسیدگی بامر را بدادستان دیوانعالی کشور ارجاع مینماید. دادستان کل بوسیله ای که مقتضی بداند تحقیقات نموده در صورتیکه تخلف را محرز دانست پرونده را بمنظور رسیدگی بدادگاه عالی انتظامی قضات احاله خواهد نمود.

تصویب لایحه قانونی استقلال کانون وکلاء دادگستری

ماده ۲۲ - کانون وکلاء با رعایت مقررات این قانون آئین نامه های مربوطه بامور کانون از قبیل انتخابات کانون و طرز رسیدگی به تخلفات و نوع تخلفات و مجازات آنها و ترفیعات و کارآموزی و پروانه وکالت را در مدت دومه از تاریخ تصویب این قانون تنظیم مینماید و پس از تصویب وزیر دادگستری بموقع اجرا گذاشته می شود .

ماده ۲۳ - برای تصفیه وکلای فعلی دادگستری دادسرای انتظامی وکلاء تهران موظف است از تاریخ تصویب این قانون در مدت شش ماه بسوابق کلیه وکلاء دادگستری مرکز و در مدت یک سال بسوابق وکلاء دادگستری خارج از مرکز رسیدگی کرده و کسانی را که تشخیص دهد صلاحیت تصدی شغل وکالت را ندارند پرونده آنانرا بدادگاه انتظامی وکلاء برای رسیدگی بفرستد و دادگاه مزبور باید از تاریخ وصول هر پرونده بدادگاه حدا کثر در مدت دومه رسیدگی کرده در صورتیکه تشخیص دهد که وکیل صلاحیت ادامه اشتغال بوکالت را ندارد از او سلب صلاحیت نماید . از حکم دادگاه انتظامی وکلاء وزیر دادگستری و دادستان انتظامی وکلاء و وکیل محکوم میتوانند تجدید نظر بخواهند مرجع تجدید نظر دادگاه عالی انتظامی قضات است که رأی آن قطعی خواهد بود .

ماده ۲۴ - لایحه قانونی استقلال کانون وکلاء مصوب اسفند ماه ۱۳۳۱ و آن قسمت از قانون وکالت مصوب بهمن ماه ۱۳۳۱ و بند ۸ از ماده اول قانون بودجه سال ۱۳۲۶ مجلس شورای ملی و سایر قوانین و مقررات راجع بوکالت که با مواد این قانون مغایرت داشته باشد نسخ میشود .

ماده ۲۵ - وزارت دادگستری میتواند با تصویب شورای عالی قضائی وکلاء پایه یک دادگستری را برای خدمات قضائی انتخاب و تعیین نماید در اینصورت شین وکالت درجه یک در حکم سابقه قضائی منظور و بر طبق آن رتبه قضائی شخصی که انتخاب میشود معین خواهد شد .

ماده ۳۶ - وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون است .
چون بموجب تبصره قانون الغاء کلیه لوایح مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات دولت مکلف است لوایحی که ادامه اجرای آنها را ضروری میداند ظرف مدت پانزده روز بهریک از مجلسین تقدیم نماید و لوایح نامبرده که با رعایت ماده چهار آئین نامه مشترك ظرف مدت سه ماه بتصویب کمیسیونهای مشترك برسد تا تصویب نهائی مجلسین قابل اجرا خواهد بود بنابراین لایحه قانونی مربوط باستقلال کانون وکلای دادگستری که در تاریخ پنجم اسفندماه یکهزار و سیصد و سی و سه بتصویب کمیسیونهای مشترك مجلسین رسیده موقتاً قابل اجرا میباشد .

رئیس مجلس سنا - ابراهیم حکیمی . رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت
اصل لایحه قانونی در دفتر نخست وزیر است . نخست وزیر - سپهبد

شماره ۱۴۱۵/فنی/۴۴۹
۱۳۳۴/۱/۲۱

رونوشت بکانون وکلاء دادگستری ابلاغ میشود .

وزیر دادگستری